

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З СІМ'ЄЮ ТА МОЛОДДЮ

Викладач: кандидат філософських наук, доцент *Маліновська Ольга Станіславівна*

Кафедра: соціальної філософії та управління, IV корпус, ауд. 315

E-mail: *omalinovska27@gmail.com*

Телефон: (061) 228-75-73

Інші засоби зв'язку: *Facebook, Messenger, Viber*

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Соціальна робота Магістр					
Статус дисципліни:		Обов'язкова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2021-22	Рік навчання	3	Тижні	6
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4	Лекційні заняття – 2 Семинарські заняття – 2 Самостійна робота – 86			
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7601				
Консультації: <i>особисті – четвер, з 11.00 до 12.00, IV корпус, ауд. 315; також за домовленістю за допомогою засобів зв'язку, вказаних вище, а також ел. поштою</i>							

ОПИС КУРСУ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з сім'єю та молоддю»: формування у майбутніх соціальних працівників знань та практичних навичок щодо роботи з сім'єю та молоддю. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Соціальна робота з сім'єю та молоддю» є: засвоїти теоретичні засади соціальної роботи з сім'ями та молоддю; узагальнити практичні методи та методики соціальної роботи з сім'ями та молоддю; вивчити інноваційні підходи в соціальній роботі сім'ями та молоддю.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- організовувати соціально-профілактичну, діагностичну, реабілітаційну та інші види роботи з різними видами сімей;
- застосовувати необхідні форми і методи соціальної роботи для допомоги сім'ям, що її потребують;
- застосовувати форми і методи соціальної профілактики, допомоги, обслуговування та реабілітації в роботі з молодими людьми;
- проводити необхідну діагностично-дослідницьку, соціально-педагогічну, психологічну і інформаційну роботу у молодіжному середовищі.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекції, плани семінарських занять, базовий підручник, презентації, методичні матеріали розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7601>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота на семінарських заняттях – над розглядом проблемних питань курсу, розв'язанням практичних завдань.

Самостійна робота – систематично при вивченні курсу

Критерії оцінювання роботи на семінарі, при виконанні теоретичних і практичних завдань:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого запитання (завдання), використовуючи обов'язкову та додаткову літературу.

4 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого запитання (завдання), використовує обов'язкову літературу, допускаються несуттєві неточності.

3 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, але не вистачає аргументації в поясненнях, зміст поставленого запитання (завдання) розкривається неповністю, використовує обов'язкову літературу, допускаються неточності.

2 бали – студент у не повному обсязі володіє навчальним матеріалом, не вистачає аргументації в поясненнях, зміст поставленого запитання (завдання) розкривається неповністю, допускається багато неточностей.

1 бал – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення 4 питань: 2 теоретичних (тах 105 балів) і 2 практичних (тах 10 балів).

Захист самостійної роботи (тах 20 балів) здійснюється до заліку на заліковому тижні.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовий модуль 1	Теоретичні питання	Тиждень 1	5%
	Практичне завдання	Тиждень 1	5%
Змістовий модуль 2	Теоретичні питання	Тиждень 3	10%
	Практичне завдання	Тиждень 3	10%
Змістовий модуль 3	Теоретичні питання	Тиждень 4	5%
	Практичне завдання	Тиждень 4	5%
Змістовий модуль 4	Теоретичні питання	Тиждень 6	10%
	Практичне завдання	Тиждень 6	10%
Підсумковий контроль (тах 40%)			60%
Залік			20%
Захист самостійної роботи			20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Походження, сутність та актуальні проблеми сімей	Виконання теоретичного завдання	5
Тиждень 1 Семинар 1	Особливості соціальної роботи в сім'ях різного типу	Виконання практичного завдання	5
Змістовий модуль 2			
Тиждень 2	Напрями і форми соціальної роботи з сім'єю	Виконання теоретичного завдання	5
Тиждень 2	Напрями і форми соціальної роботи з сім'єю	Виконання практичного завдання	5
Тиждень 3	Особливості соціальної роботи в сім'ях різного типу	Виконання теоретичного завдання	5
Тиждень 3	Соціальна робота з сім'ями, які зазнали дискримінації	Виконання практичного завдання	5
Змістовий модуль 3			
Тиждень 4	Загальна характеристика соціальної роботи з молоддю	Виконання теоретичного завдання	5
Тиждень 4	Напрями і форми соціальної роботи з молоддю, що опинилася у складних життєвих обставинах	Виконання практичного завдання	5
Змістовий модуль 4			
Тиждень 5	Соціальна робота з молоддю з девіантною поведінкою	Виконання теоретичного завдання	5
Тиждень 5	Соціальна робота з молоддю з девіантною поведінкою	Виконання практичного завдання	5
Тиждень 6	Актуальні напрями сучасної соціальної роботи з молоддю	Виконання теоретичного завдання	5
Тиждень 6	Соціальна робота з молоддю, яка зазнала дискримінації	Виконання практичного завдання	5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Вступ до соціальної роботи : навч. посіб. / за заг. ред. Т. І. Бутченко, О. А. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с.
2. Кузьмінський В. О. Сімейно орієнтована соціальна робота : практичні аспекти : конспект лекцій. Київ : Молодь, 2010. 130 с.
3. Капська А. Й. Соціальна робота : деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навч. посіб. Київ : УДЦССМ, 2001. 220 с.
4. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

Додаткова література:

1. Балакірева О. М. Інструктивно-методичні матеріали щодо роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді з дітьми та молоддю груп ризику. Київ : USAID, 2012. 100 с.
2. Варбан М. Методичні рекомендації соціальним працівникам центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо організації діяльності служб роботи з ін'єкційними споживачами наркотиків. Київ, 2007. 50 с.
3. Гуляєва Л., Головка Я., Філь Г., Семигіна Т. Молодь з інвалідністю і соціальні медіа : державна політика, проєктна діяльність, інклюзія : монографія. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 144 с.
4. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. 2-ге вид. / за заг.ред.проф. І. Д. Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. 536 с.
5. Заверико Н. В. Методика роботи соціального педагога з дитячими та молодіжними організаціями : методичні рекомендації для студентів факультету соціальної педагогіки та психології. Запоріжжя : ЗНУ, 2010.
6. Зберегти сім'ю. Соціальна робота із сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах / авт.-упорядн. : Мороз О. М., Постолук Г. І., Семигіна Т. В., Шипіленко О. С. Київ : ЕКМО, 2008. 160 с.
7. Инновационные технологии социальной работы с неполными семьями: науч.-метод. пособ. / под ред Л. С. Алексеевой. Москва : ГосНИИ семьи и воспитания, 2004. 128 с.
8. Капська А. Й., Пеша І. В., Міхеєва О. Ю., Соляник М. Г. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями : навч.-метод. посіб. Київ : Слово, 2015. 323 с.
9. Левченко К. Б. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів : навч.-метод. посіб. Харків : ФОП "Чальцев", 2008. 240 с.
10. Максимова Н. Ю. Соціальна робота з сім'єю : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Київський університет, 2015. 405 с.
11. Максимова Н. Ю., Толстоухова С. В. Соціально-психологічний аспект профілактики адиктивної поведінки підлітків та молоді. Київ, 2000. 200 с.
12. Методичний посібник для фахівців, які впроваджують корекційні програми для осіб, які вчинили насильство в сім'ї / укладачі : Мустафаєв Г. Ю., Довгаль І. І. Київ, 2011. 192 с.
13. Прийомна сім'я: методика створення та соціального супроводу / авт. кол. Г. М. Бевз, В. О. Кузьмінський та ін. Київ : Центр стратегічної підтримки, 2005. 92 с.
14. Саралиева З. М. Семья – клиент социальной работы : учеб. пособ. Нижний Новгород, 2003. 287 с.
15. Сімейні групові наради як метод розв'язання конфліктних ситуацій : метод. рек. для тренера / упоряд.: Т. П. Авельцева, Н. В. Зимовець, О. А. Калібаба, В. П. Лютий; за заг. ред. І. Д. Звереві. Київ : Наук, світ, 2003. 86 с.
16. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні

орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Лісовець О. В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України. URL : http://pidruchniki.ws/14990312/sotsiologiya/teoriya_i_metodika_roboti_z_dityachimi_ta_molodizhnimi_organizatsiyami_ukrayini_-_lisovets_ov
2. Соціальна робота в Україні: теорія і практика. Науково-методичний журнал. Архів номерів. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/srvu/index.html

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій.

Політика академічної доброчесності

Кожен студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства неприпустиме. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять мобільні телефони та інші електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Студенти мають перевіряти свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагувати своєчасно. Усі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle, тому необхідно перевіряти повідомлення регулярно.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (зіпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.